

Technika mluvení, cvičení

- Dýchání, práce s bránicí
- Správný postoj při mluvení
- Artikulační ústrojí – čelist, jazyk, zuby, rty
- Cvičení: profouknutí rtů, mašinka (s-š), kousnutí do jablka, rozmlouvadla

Ping-pong ouvex-auvex rlil-rllel-rlal-rlol-rlul davadevedyvydovoduvu

Vrbu-drbu Sklapla piksla Strč prst skrz krk Kdy zas zašustíš sukni?

Roli lorda Rolfa hrál Vladimír Leraus U Řezáčů řinčel řetěz při řezání řezanky

Strouhou ouzkou chroupou oukrop s pouhou houskou

Nesnese se se sestrou ani se svou sestřenicí

Pravidla správné výslovnosti

- Zachovat kvalitu a délku samohlásek (myli se x mýlí se, dává, mé jméno)
- Všechny slabiky v dlouhých slovech (nevystižitelné, spolupracovali)
- Používání rázu – pauzy před spojky a, ale, slovy začínající samohláskou (v Egyptě x vegyptě, bez útěchy, spolu ulehnou)
- Přesná výslovnost souhlásek h, l, j, m, v, b, d, r (ubohý, přijal, lehl), důsledné vyslovování skupin souhlásek (který, vznášet, hřbitov)
- Zdvojená výslovnost stejných souhlásek uvnitř slov (racci, nejjistější, zlomme, oddělit)
- Výslovnost souhlásek na rozhraní slov (deset tisíc, před domem, mluvíš špatně, mávám mámě, jmenovat tohoto), zvláště sykavky (vás zabije, proč se ptáš, až se utiší)
- Přízvuk na první slabice, spojení předložky se slovem do rytmického celku

Práce s rekordérem

- Kompletní sestava (mikrofon, záznamové zařízení, sluchátka, ev. stojánek, stativ aj.)
- Před natáčením kontrola (baterie, paměťová karta)
- Natáčení se sluchátky, regulace hlasitosti záznamu
- Držení mikrofonu mírně pod ústy (výdechový proud), mírně z osy u pukanců (p,b), vhodné používání ochranného molitanu, zvláště venku
- Nemanipulovat s nahrávacím během rozhovoru, pozor na mimoděčné pohyby ruky
- Vnímat zvukové pozadí, pořídit nahrávku „místního ticha“

Časté chyby při nahrávání

- Brzké odklonění mikrofonu, prudká manipulace
- Nenastavení úrovně nahrávání, nereagování na lupance
- Nahrávání „ze vzduchu“ či ze stolu
- Mikrofon příliš blízko nebo daleko, nevyrovnanost hlasitosti redaktora a respondenta
- Chybějící záložní řešení
- Podcenění zvukové kulisy (hudba, zvony)

Rozhlasová zpráva

- Přesnost, stručnost, barvitost – okamžitý dosah
- Rozhlasové, zvukové myšlení – úsporný vyjadřovací styl
- Titulková úvodní věta, logická návaznost, neagenturní styl
- Vyvrcholení – příčina – účinek (kontext)
- Zpráva odpovídá na základní otázky (co? kde? kdy? komu? proč? jak? co to znamená?) – němčina – www Fragen
- Redaktor – nesporná fakta x Respondent – subjektivní věci
- Sousednost od důležitého k postradatelnému

Typy zpravodajských žánrů

- čtená zpráva
- autorský monolog
- zvuk respondentů
- zvukový „balíček“
- minireportáž)

Další formy zpráv

- flešová
- čtená (monologická)
- zvuková (respondent, či respondent se spojováký)
- reportážní
- zpravodajský rozhovor (s reportérem na místě)
- zpravodajské vystoupení (telefonát s respondentem)
- zpravodajský přenos
- referát (živý monologický vstup reportéra z místa)

Rozhlasová anketa

- Mapování názorů a postojů, málo faktů
- Zvážit vhodnost nasazení – výpovědní hodnotu
- Vhodná jako ilustrační část reportáže (ohlasy z místa)
- Nutno vždy zachovat poměr v zaměření hodnotících výpovědí
- Nevybírat si výpovědi na míru, při zkracování nezkreslovat význam výpovědi

Úkoly na příště (odevzdat do 30.11.)

1. Natočit a sestříhat anketu (kolem 5 respondentů, do 1:30 min.), téma např. střídání času, nakupování vánočních dárků, oslava výročí republiky, názor na vývoj po roce 1989 atd.
2. Připravit zprávu s jedním respondentem (tj. text ohlášení a nahrávka do 0:40 min.), téma libovolné.